

МЕТОДИЧНИЙ ПІДХІД ДО ФОРМУВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНИХ СТРАТЕГІЙ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

© 2016 ЯБЛОНСЬКА-АГУ Н. Л.

УДК 336.531:330.341.1

Яблонська-Агу Н. Л. Методичний підхід до формування інвестиційних стратегій інноваційної діяльності підприємств

Метою статті є розроблення методичного підходу до формування інвестиційних стратегій інноваційної діяльності підприємств з урахуванням їх інвестиційної привабливості та інноваційності інвестиційних пропозицій. Запропоновано здійснювати вибір та формування інвестиційних стратегій інноваційної діяльності підприємств з використанням матриці, вісями якої є ознаки інвестиційної привабливості підприємств та інноваційного рівня пропозицій інвестиційного проекту. Згідно з визначеними межами якісних інтервалів цих двох ознак виділено дев'ять квадрантів матриці, в яких запропоновано розподілити інвестиційні стратегії у відповідності з такими класифікаційними ознаками: здійснюваність обраних стратегій, методи інвестування, інвестиційна привабливість підприємства, інноваційний рівень інвестиційного проекту, об'єднання інвестиційної привабливості підприємства та інноваційності інвестиційного проекту. Виділено основні етапи методичного підходу до формування інвестиційних стратегій інноваційної діяльності підприємства, що включають: обґрунтування та вибір показників інвестиційної привабливості підприємства та інноваційного рівня інвестиційного проекту, позиціонування за їх значеннями підприємств у матриці стратегій, прогнозування позиції підприємства на визначений період, прийняття управлінського рішення про реалізацію обраної стратегії у відповідності з квадрантом матриці, в якому буде позиціоновано підприємство після здійснення прогнозних розрахунків його координат.

Ключові слова: інвестиційна стратегія, інноваційна діяльність, інвестиційна привабливість підприємства, інноваційний рівень пропозицій інвестиційного проекту, класифікація інвестиційних стратегій, матриця інвестиційних стратегій.

Рис.: 1. Табл.: 1. Бібл.: 14.

Яблонська-Агу Наталія Леонідівна – молодший науковий співробітник науково-дослідного сектора, Харківський національний економічний університет ім. С. Кузнеця (пр. Науки, 9а, Харків, 61166, Україна)

E-mail: yastr@inbox.ru

УДК 336.531:330.341.1

Яблонская-Агу Н. Л. Методический подход к формированию инвестиционных стратегий инновационной деятельности предприятий

Целью статьи являются разработка методического подхода к формированию инвестиционных стратегий инновационной деятельности предприятий с учётом их инвестиционной привлекательности и инновационности инвестиционных предложений. Предложено осуществлять выбор и формирование инвестиционных стратегий инновационной деятельности предприятий с использованием матрицы, осями которой являются признаки инвестиционной привлекательности предприятий и инновационного уровня предложений инвестиционного проекта. В соответствии с определёнными границами качественных интервалов этих двух признаков выделено девять квадрантов матрицы, в которых предложено распределить инвестиционные стратегии в соответствии с такими классификационными признаками: осуществимость выбранных стратегий, методы инвестирования, инвестиционная привлекательность предприятия, инновационный уровень инвестиционного проекта, объединение инвестиционной привлекательности предприятия и инновационности инвестиционного проекта. Выделены основные этапы методического подхода к формированию инвестиционных стратегий инновационной деятельности предприятия, которые включают: обоснование и выбор показателей инвестиционной привлекательности предприятия и инновационного уровня инвестиционного проекта, позиционирование по их значениям предприятий в матрице стратегий, прогнозирование позиции предприятия на определённый период, принятие управленческого решения о реализации выбранной стратегии в соответствии с квадрантом матрицы, в котором будет позиционировано предприятие после осуществления прогнозных расчётов его координат.

Ключевые слова: инвестиционная стратегия, инновационная деятельность, инвестиционная привлекательность предприятия, инновационный уровень предложений инвестиционного проекта, классификация инвестиционных стратегий, матрица инвестиционных стратегий.

Рис.: 1. Табл.: 1. Библ.: 14.

Яблонская-Агу Наталья Леонидовна – младший научный сотрудник научно-исследовательского сектора, Харьковский национальный экономический университет им. С. Кузнеця (пр. Науки, 9а, Харьков, 61166, Украина)

E-mail: yastr@inbox.ru

UDC 336.531:330.341.1

Yablonska-Agu N. L. A Methodological Approach to Establishing Investment Strategies for the Innovation Activities of Enterprises

The article is concerned with developing a methodological approach to establishing investment strategies for the innovation activities of enterprises according to their investment attraction and the innovativeness of investment proposals. The article proposes to perform selection and formation of the investment strategies for innovation activities of enterprises using the matrix, the axes of which are manifestations of the investment attractiveness of enterprises and the innovative level of an investment project proposals. In accordance with defined boundaries of the quality intervals of these two manifestations, nine quadrants of the matrix have been allocated, in which, as proposed by the author, investment strategies in accordance with the following classification attributes can be allocated: implementability of the selected strategies, methods of investing, investment attractiveness of enterprise, the innovative level of an investment project, combining the investment attractiveness of enterprise and the innovativeness of an investment project. The main stages of a methodological approach to establishing investment strategies for the innovation activity of enterprise have been allocated, which include: substantiation and selection of indicators of the investment attractiveness of enterprise together with the innovation level of an investment project, positioning enterprises on the basis of the indicators' values in the matrix of strategies, prognosing the position of enterprise for a certain period, making the managerial decisions on implementation of the selected strategy in accordance with the quadrant of the matrix, in which the enterprise will be allocated after implementation of the prediction calculations of its coordinates.

Keywords: investment strategy, innovation activity, investment attractiveness of enterprise, innovative level of the investment project proposals, classification of investment strategies, matrix of investment strategies.

Fig.: 1. Tabl.: 1. Bibl.: 14.

Yablonska-Agu Nataliya L. – Junior Researcher of the Scientific and Research Sector, Simon Kuznets Kharkiv National University of Economic (9a Nauky Ave., Kharkiv, 61166, Ukraine)

E-mail: yastr@inbox.ru

Важливою проблемою в умовах розвитку ринкових відносин та проведення структурних перетворень економіки є формування стратегій підприємств з інвестування інноваційної діяльності. Основним завданням дослідження та практичного вирішення цього питання є пошук нових дієвих підходів, методів, процедур до вибору видів стратегій, обґрунтування їх сутності, спрямованості та інноваційної змістовності. Здійснити формування та вибір таких стратегій доцільно з урахуванням як інвестиційної привабливості підприємств – суб'єктів інвестиційної діяльності, так й інноваційності пропозицій інвестиційних проектів – об'єктів вкладання інвестиційних ресурсів.

Дослідженням проблем визначення, формування, реалізації інвестиційних стратегій підприємств займалися такі відомі вчені, як Бланк І. О. [1], Бондаренко А. Ф. [2], Кравченко В. А. [3], Мороз Л. І. [6], Свиридова С. В. [10], Jones Charles P. [13], Really K. [14] ат інші. Їх роботи служили основою для проведення теоретичних і практичних досліджень, результати яких викладені в даній статті.

Відаючи належне науковій та практичній значущості праць учених, необхідно зазначити, що в них більше уваги приділяється визначенню поняття «інвестиції» та їх класифікації [12], поняттю «стратегія підприємства» [13], обґрунтуванню показників, які характеризують результати її реалізації [10, 11], класифікації стратегій [6, 10], розрахунку показників ефективності вкладання інвестиційних ресурсів [4, 5, 7, 8]. У той час, як комплексне дослідження інвестиційних стратегій у взаємозв'язку з інноваційним рівнем пропозицій інвестиційних проектів залишалося в основному поза увагою дослідників. Саме ці питання взаємозалежності інвестиційної привабливості підприємств та інноваційності пропозицій інвестиційних проектів повинні відігравати вирішальне значення при формуванні інвестиційних стратегій інноваційної діяльності підприємств.

Тому метою статті є розроблення методичного підходу до формування інвестиційних стратегій інноваційної діяльності підприємства з урахуванням його інвестиційної привабливості та інноваційності інвестиційних пропозицій з уточненням видів стратегій за актуальними щодо інвестиційно-інноваційної діяльності ознаками.

Інвестиційні стратегії в інновації, що має специфічні характеристики, доцільно розглядати в широкому та вузькому розумінні.

У широкому розумінні вони повинні надавати можливість визначати об'єкти вкладання коштів виробничого і невиробничого характеру, тобто соціального та економічного, на основі використання всіх видів економічних ресурсів підприємства: фінансового, фізичного, людського капіталів з переважанням інтелектуально-інноваційного – як провідного в сучасних умовах господарювання. У вузькому розумінні інвестиційну стратегію можна розглядати з огляду на особливості використання власних, залучених і позикових ресурсів підприємства для досягнення його підприємницьких цілей ведення бізнесу для надбання конкурентних переваг за рахунок інвестування у нові бізнес-пропозиції.

Цим вимогам найбільш повно відповідає трактування інвестиційної стратегії в інновації як стратегічного напрямку життєдіяльності підприємства щодо визначення найбільш привабливого об'єкта інвестування, який забезпечить отримання очікуваної ефективності від вкладання коштів та конкурентні переваги щодо впровадження інновацій. Таке визначення інвестиційної стратегії об'єднує функціональну ознаку інвестиційної стратегії в інновації з конкурентною.

Щодо систематизації інвестиційних стратегій, в основному вони ґрунтуються на факторах впливу на процес інвестування, що втілюються в таких ознаках [12]: загальна стратегічна спрямованість, бінарність управлінського рішення про вкладання капіталу, темпи та обсяги вкладання, належність об'єкта вкладання до середовища життєдіяльності підприємства, мета, цільовий об'єкт, конкурентна і функціональна спрямованість, головна мета вкладання капіталу, приналежність об'єкта до середовища життєдіяльності, термін, незмінність умов реалізації, галузева і територіальна спрямованість. Проте специфічними рисами інвестування в інновації є: привабливість об'єкта, що дозволяє запропонувати використання інвестиційних стратегій у високо-, середньо і низькопривабливі об'єкти, якими можуть бути як підприємства, так і проекти; новизна очікуваного результату, що визначає запровадження інвестиційних стратегій імітаційного та мутаційного виду, а також конкурентна переважність, що відповідає класифікаційній ознаці «забезпечення конкурентних переваг», за якою можна виділити інвестиційні стратегії, що не забезпечують або забезпечують надбання конкурентних переваг, які можуть проявлятися на макро-, мезо- та мікроекономічному рівні та бути значними (лідуючими) або незначними (повторючими), крім того, забезпечувати конкурентні переваги на різний період часу (довготривалі, короткотривалі).

Тому остаточне рішення про формування і вибір певного стратегічного набору альтернатив інвестування лишається за менеджерами і власниками, які можуть діяти не тільки раціонально, керуючись формалізованими оцінками, але й відносно раціонально, або навіть ірраціонально, ґрунтуючи свої рішення на інтуїції, бажанні задовольнити вторинні потреби, тобто на емоційних вчинках. Тому наведена класифікація інвестиційних стратегій в інновації є об'єктивним обґрунтованим інструментом для прийняття суб'єктивних управлінських рішень, активну роль у використанні якого відіграє суб'єкт процесу стратегічного управління, про що вказувала О. М. Ястремська [12]. Викладені пропозиції є підґрунтям для визначення послідовності процесу формування інвестиційних стратегій в інноваційну діяльність підприємств з метою підвищення загального рівня ефективності процесу господарювання.

Оскільки характеристики інвестиційних та інноваційних процесів мають суттєву залежність [5, 11, 13, 14], процес формування інвестиційних стратегій інноваційної діяльності підприємств повинен ґрунтуватися саме на них. Об'єднати ці характеристики можна з використанням матричного підходу, що дозволить сформу-

вати матрицю інвестиційних стратегій, візуалізація якої представлена на рис. 1.

Рис. 1. Узагальнена матриця інвестиційних стратегій інноваційної діяльності підприємства

Важливою проблемою в процесі формування інвестиційних стратегій є розмежування головних ознак: інвестиційної привабливості підприємства та інноваційного рівня інвестиційного проекту за якісними рівнями кількісних значень їх інтегральних показників, які можливо розрахувати методом адитивної згортки з урахуванням найбільш впливових часткових показників. Щодо інвестиційної привабливості – це показники, які характеризують використання ресурсів підприємства в процесі інвестиційно-інноваційної діяльності, щодо інноваційного рівня пропозицій інвестиційного проекту – це показники інноваційності проектних пропозицій у внутрішньому та зовнішньому середовищі. Як довели попередні дослідження, обґрунтувати часткові показники та виявити найбільш впливові з них можна з використанням багатовимірного факторного аналізу.

Розмежування квадрантів запропонованої матриці (див. рис. 1) доцільно здійснювати згідно з теорією нечітких множин за допомогою функцій приналежності, побудованих як для інвестиційної привабливості підприємства, так і для інноваційного рівня інвестиційних проектів як основних ознак (вісей) матриці за їх інтегральними показниками. Чим ближче функція приналежності підходить до значення одиниці, тим вищою є вірогідність кількісних значень меж інтервалів, що характеризують розмежування квадрантів матриці. Таким чином, коли інтервали розмежовуються за перетином функцій приналежності, що характеризують різні якісні рівні ознак, доцільно виділяти три їх рівні: низький, середній, високий.

Визначені за допомогою експертних методів межі інтервалів наведено в табл. 1.

Використання межувальних інтервалів інвестиційної привабливості підприємства та інноваційного рівня інвестиційного проекту дозволить позиціонувати підприємства в матриці інвестиційних стратегій.

Матрицю інвестиційних стратегій (рис. 1) у відповідності до визначених інтервалів можна поділити на дев'ять квадрантів з урахуванням розподілу в них

інвестиційних стратегій у відповідності з основними їх видами, які мають змістовне наповнення в контексті формування інвестиційних стратегій здійснення інноваційної діяльності.

Таблиця 1

Інтервали інтегральних показників інвестиційної привабливості та інноваційності (інноваційного рівня) інвестиційних проекту

Ознака формування інвестиційних стратегій	Значення інтервалу		
	низький	середній	високий
Інвестиційна привабливість підприємства	0,00; 0,23	0,23; 0,38	0,38; 1,00
Інноваційний рівень інвестиційного проекту	0,00; 0,21	0,21; 0,41	0,41; 1,00

Так, за класифікаційною ознакою здійснюваності стратегій доцільно виділити такі їх види щодо інвестиційних стратегій: неінвестування (квадрант 1), обережного інвестування (квадранти 2, 6), інвестування (квадранти 3, 5, 7), переважного інвестування (квадранти 4, 8, 9). За стратегіями обережного інвестування доцільно передбачити виваженість прийняття управлінського рішення про вкладання незначних обсягів коштів з урахуванням ризику та контролюванням результатів щодо їх ефективності та відповідності очікуванім. Згідно зі стратегіями переважного інвестування обсяги вкладання коштів доцільно обирати значні, які б дали суттєвий приріст показників як ефективності діяльності підприємств, так і формування фінансових притоків, оскільки ризикованість таких інвестицій є незначною у порівнянні з іншими видами економічної діяльності підприємств.

За класифікаційною ознакою методів інвестування можливо застосувати такі інвестиційні стратегії: лізингу (квадранти 2, 6), акціонування (квадранти 3, 5, 7), кредитування (4, 8), самофінансування (квадрант 9). Такий розподіл інвестиційних стратегій за квадрантами матриці пов'язаний з інвестиційним ризиком вкладання коштів в інвестиційні проекти, який властивий проектам з різним рівнем інноваційності та підприємствам у відповідності з їх інвестиційною привабливістю. Чим вищим є ризик інвестування, тим на більшу кількість потенційних інвесторів його доцільно розподіляти, що враховано в запропонованій класифікації стратегій. Означений ризик буде зменшуватися в матриці інвестиційних стратегій при переміщенні підприємств з нижнього лівого її кута до верхнього правого, що характеризується високими рівнями як інвестиційної привабливості підприємства, так й інноваційності інвестиційного проекту.

За класифікаційною ознакою інвестиційної привабливості підприємства інвестиційні стратегії можна розподілити як стратегії лідерства в інвестуванні або лідерських інвестицій (квадранти 7, 8, 9), стратегії послідовних інвестицій (квадранти 4, 5, 6), стратегії крапкових інвестицій (квадранти 1, 2, 3). Такий розподіл стратегій відповідає результатам використання економічних ресурсів в процесі інвестиційно-інноваційної діяльності. Чим кращими є результати використання ресурсів,

тим більші обсяги, масштаби й темпи інвестицій може здійснювати підприємство для свого розвитку.

За класифікаційною ознакою інноваційного рівня інвестиційні стратегії запропоновано розподілити таким чином: високо інноваційні інвестиційні стратегії (квадранти 3, 4, 9), середньо інноваційні інвестиційні стратегії (квадранти 2, 5, 8), низько інноваційні стратегії (квадранти 1, 6, 7), що свідчить про новизну об'єктів вкладання інвестицій.

Об'єднання двох останніх класифікаційних ознак, а саме – інвестиційної привабливості підприємства та інноваційності інвестиційного проекту дало змогу виділити такі інвестиційні стратегії: інноваційно-інвестиційні (квадранти 3, 4, 9), інвестиційно-інноваційні (квадранти 2, 5, 8), інвестиційні (квадранти 6, 7), неінвестування (квадрант 1).

Розподіл інвестиційних стратегій за запропонованими класифікаційними ознаками дозволить підприємствам приймати обґрунтовані управлінські рішення щодо формування стратегічних альтернатив інвестування інноваційної діяльності.

Узагальнення наведених видів стратегій дозволило розподілити представлену матрицю на три зони: обережного інвестування пропозицій з незначними змінами характеристик діяльності підприємств (квадранти 1, 2, 6); доцільного інвестування зі змінами характеристик діяльності підприємства, новими для його внутрішнього середовища (квадранти 3, 5, 7) та переважного інвестування, що забезпечить суттєві зміни не тільки у внутрішньому, а й у зовнішньому середовищі підприємства, оскільки передбачувані для реалізації інновації забезпечать піонерські зрушення у його діяльності.

Таким чином, доцільно виділити основні етапи методичного підходу до формування інвестиційних стратегій інноваційної діяльності підприємства, що полягають у такому:

- ✦ визначення показників, що характеризують інвестиційну привабливість підприємства, їх об'єднання в інтегральний;
- ✦ визначення інноваційного рівня інвестиційного проекту за показниками, що характеризують вплив інновацій на зміни у внутрішньому і зовнішньому середовищі підприємства;
- ✦ побудова матриці інвестиційних стратегій, її розмежування за квадрантами;
- ✦ розподіл інвестиційних стратегій за квадрантами матриці у відповідності з уточненою класифікацією за запропонованими класифікаційними ознаками;
- ✦ позиціонування підприємств у матриці інвестиційних стратегій та визначення їх видів у відповідності з квадрантом, в якому позиціоновано підприємство;
- ✦ прогнозування міграції позиції підприємства за квадрантами матриці на відповідний стратегічний період та ідентифікація стратегій, що відповідатимуть його новому передбачуваному положенню у матриці інвестиційних стратегій;

- ✦ ухвалення управлінських рішень про вибір та реалізацію стратегій інвестування інноваційної діяльності підприємства.

ВИСНОВКИ

Впровадження запропонованого методичного підходу на промислових підприємствах дозволить обґрунтувати вид стратегій інвестування інноваційної діяльності підприємств у відповідності з їх можливостями та результатами використання економічних ресурсів, що характеризуватимуть їх інвестиційну привабливість, та інноваційність інвестиційних пропозицій, представлених в інвестиційних проектах. Саме ці дві запропоновані ознаки дозволять об'єднати надбані результати господарювання підприємств з можливостями їхнього розвитку відповідно до нових пропозицій перетворень, тобто досяжними інноваціями.

Напрямом подальшого розвитку представлених результатів дослідження є обґрунтування доцільності використання методів прогнозування позицій підприємств у запропонованій матриці інвестиційних стратегій інноваційної діяльності. ■

ЛІТЕРАТУРА

1. **Бланк И. А.** Инвестиционный менеджмент / И. А. Бланк. – К. : Ника-центр, Эльга, 2004. – 448 с.
2. **Бондаренко А. Ф.** Інвестиційно-інноваційна стратегія як механізм забезпечення сталого економічного зростання в Україні [Електронний ресурс] / А. Ф. Бондаренко, Т. А. Васильєва, О. С. Гриценко. – Режим доступу : <http://dspace.uabs.edu.ua>
3. **Кравченко В. А.** Стратегічне управління інноваційним розвитком підприємства / В. А. Кравченко. – Одеса : Атлант, 2010. – 270 с.
4. **Крахіна В. А.** Тенденції та проблеми розвитку інвестиційних комплексів у регіонах України / В. А. Крахіна // Економіка розвитку. – 2014. – № 3. – С. 28–32.
5. **Ладюк О. Д.** Джерела фінансування інноваційної діяльності в Україні / О. Д. Ладюк // Проблеми науки. – 2009. – № 1. – С. 2–7.
6. **Мороз Л. І.** Проблеми формування та обґрунтування інвестиційної стратегії інноваційного розвитку підприємства / Л. І. Мороз // Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Серія: «Проблеми економіки та управління». – 2008. – Вип. 628. – С. 587–591.
7. **Пшинько А. Н.** Оценка инновационности проектов/ программ для анализа их адаптивности [Электронный ресурс] / А. Н. Пшинько, И. А. Гордеева, В. В. Скалозуб. – Режим доступа : http://archive.nbu.gov.ua/portal/natural/Urss/2012_12/80-85.pdf
8. **Павлова Л. Н.** Финансовый менеджмент / Л. Н. Павлова. – М. : ЮНИТИ-ДАНА, 2010. – 268 с.
9. Проблеми та перспективи ринково-орієнтованого управління інноваційним розвитком : монографія / За ред. С. М. Ілляшенка. – Суми : ТОВ «Друкарський дім «Папірус», 2011. – 644 с.
10. **Свиридова С. В.** Процедура формирования и реализации стратегии инновационного развития предприятия / С. В. Свиридова // Экономика и предпринимательство. – 2011. – № 1. – С. 15–18.
11. **Фарат А. В.** Влияние инновационно-инвестиционных процессов на развитие приоритетных отраслей Украины / А. В. Фарат // Економіка розвитку. – 2014. – № 1. – С. 22–27.

12. Ястремська О. М. Інвестиції: сучасне розуміння та класифікація / О. М. Ястремська, Н. Л. Яблонська-Агу // Економіка розвитку. – 2014. – № 4 (72). – С. 116–121.

13. Jones, Ch. P. *Financial Management* / Charles P. Jones. – Boston : IRWIN, 1992. – 704 p.

14. Really, K. *Investments* / K. Really. – New York : The Dryden Press, 1992. – 672 p.

Науковий керівник – Ястремська О. М., доктор економічних наук, професор, завідувачка кафедри економіки, організації та планування діяльності підприємства Харківського національного економічного університету ім. С. Кузнеця

REFERENCES

Blank, I. A. *Investitsionnyy menedzhment* [Investment management]. Kyiv: Nika-Tsent; Elga, 2004.

Bondarenko, A. F., Vasylieva, T. A., and Hryshchenko, O. S. "Investytsiino-innovatsiina stratehiia yak mekhanizm zabezpechennia staloho ekonomichnoho zrostantia v Ukraini" [Investment strategy as a mechanism of sustainable economic growth in Ukraine]. <http://dSPACE.uabs.edu.ua>

Farat, A. V. "Vliyaniye innovatsionno-investitsionnykh protsessov na razvitiye prioritetnykh otrasley Ukrainy" [The impact of innovation and investment processes on the development of priority sectors of Ukraine]. *Ekonomika rozvytku*, no. 1 (2014): 22-27.

Jones, Ch. P. *Financial Management*. Boston: IRWIN, 1992.

Kravchenko, V. A. *Stratehichne upravlinnia innovatsiynym rozvytkom pidpriemstva* [Strategic management of innovative development of the enterprise]. Odesa: Atlant, 2010.

Krakhina, V. A. "Tendentsii ta problemy rozvytku investytsiynyykh kompleksiv u rehionakh Ukrainy" [Trends and problems of

development of investment complexes in the regions of Ukraine]. *Ekonomika rozvytku*, no. 3 (2014): 28-32.

Ladiuk, O. D. "Dzherela finansuvannia innovatsiinoi diialnosti v Ukraini" [Sources of financing innovative activities in Ukraine]. *Problemy nauky*, no. 1 (2009): 2-7.

Moroz, L. I. "Problemy formuvannia ta obgruntuvannia investytsiinoi stratehii innovatsiinoho rozvytku pidpriemstva" [Problems of formation and substantiation of the investment strategy of innovative development of enterprise]. *Visnyk Natsionalnoho universytetu «Lvivska politekhnikha». Seriya: «Problemy ekonomiky ta upravlinnia»*, no. 628 (2008): 587-591.

Problemy ta perspektyvy rynkovo-orientovanoho upravlinnia innovatsiynym rozvytkom [Problems and prospects of market-oriented innovative development management]. Sumy: Drukarskyi dim «Papyrus», 2011.

Pshinko, A. N., Gordeyeva, I. A., and Skalozub, V. V. "Otsenka innovatsionnosti proektov/programm dlya analiza ikh adaptivnosti" [Evaluation of innovation projects/programs to assess their adaptability]. http://archive.nbuv.gov.ua/portal/natural/Urss/2012_12/80-85.pdf

Pavlova, L. N. *Finansovyy menedzhment* [In financial management]. Moscow: YUNITI-DANA, 2010.

Really, K. *Investments*. New York: The Dryden Press, 1992.

Sviridova, S. V. "Protsedura formirovaniya i realizatsii strategii innovatsionnogo razvitiya predpriyatiya" [The procedure of formation and realization of strategy of innovative development of the enterprise]. *Ekonomika i predprinimatelstvo*, no. 1 (2011): 15-18.

Yastremska, O. M., and Yablonska-Ahu, N. L. "Investytsii: suchasne rozuminnia ta klasyfikatsiia" [Investments: current understanding and classification]. *Ekonomika rozvytku*, no. 4 (72) (2014): 116-121.